

Víš, co je to...

světelný smog?

Světelný smog neboli světelné znečištění je problémem dneška podobně jako znečištěné ovzduší nebo kácení pralesů. Je vidět třeba jako typický oranžový zákal nad městy, když se na ně díváme v noci z velké dálky. Způsobuje ho zejména venkovní osvětlení ať to nevhodně navržené, tak v menší míře vždy i to správné. Světelným znečištěním trpí nejen naše oči, ale především živá příroda.

Pro oslavu toho, co člověk stvořil pro Boha, nevidíme to, co Bůh stvořil pro člověka.

V mnoha vesnicích i městech uvidíme v noci kostel už z velké dálky – bývá to obvykle jasné místo, odkud vycházejí paprsky podobající se diskotékovým laserům, pouze se nepohybují. Příčinou bývá osvětlení reflektory, které svítí široce a bývají použity silné výbojky – aby vše bylo vidět už z dálky. Reflektory také bývají umístěny na různých okolních předmětech – na stromě, sloupu elektrického vedení, sloupu veřejného osvětlení nebo i na zemi.

Jak svítit lépe?

Reflektory svítící na památku by měly svítit opravdu na památku – nesmí vznikat světelný přesah. K tomu se používají speciální reflektory. Směr svícení by měl být shora dolů, tudíž i případný světelný přesah bude směrován na zem a ne do vzduchu. Reflektor je možné umístit nenápadně pod římsu, nebo se dají použít LED diody, které se hravě schovají téměř kamkoliv. Osvětlena nemusí být celá památka. Na takové nic nezaujme a nic se nezvýrazní. Raději můžeme zajímavě nasvítit třeba jen zvonici, podsvítit hodiny na věži, okna, římsy nebo sochy.

Fasáda by neměla být příliš jasná. Jas fasády nesmí překročit průměrně 1 cd/m^2 .

Fasádu smí míjet maximálně 10 % paprsků.

Vnější okraj paprsků musí končit metr pod okrajem střechy, nebo metr od vrcholu u památky bez střechy.

Pokud se v kostele nachází stanoviště ohrozených druhů zvířat, neměl by být vůbec osvětlen!

UDĚLEJ SI TEST

Podívej se na váš kostel a jestli platí to, co je tady napsáno, nakresli hvězdičce úsměv.

